

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Α΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Οι e-στορίες μας»

Συγγραφή: ΚΟΣΜΙΔΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

Εφαρμογή: ΤΟΥΡΛΙΑΔΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Οι e-ιστορίες μας

Εφαρμογή σεναρίου

Ιωάννης Τουρλιδάκης

Δημιουργία σεναρίου

Ιωάννα Κοσμίδου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Α΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

Δημοτικό Σχολείο Αγγελοχωρίου

Χρονολογία

Από 01-06-2015 έως 05-06-2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Α΄ Δημοτικού, Βιβλίο Μαθητή, τεύχος α΄, ενότητα 9: «Ο κόσμος των βιβλίων».

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 9+ διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Σύμφωνα με τη δημιουργό, το παρόν σενάριο απευθύνεται σε μαθητές/-τριες της Α΄ Τάξης με στοιχειώδη εξοικείωση στη χρήση του υπολογιστή.

Ο εκπαιδευτικός διέθετε τις βασικές δεξιότητες της χρήσης υπολογιστή και των προγραμμάτων που αξιοποιούνται στο σενάριο. Πριν από την εφαρμογή του σεναρίου, ο εκπαιδευτικός επισκέφθηκε όλους τους προτεινόμενους ιστότοπους που παρουσιάζονται στο σενάριο.

Ορισμένες δραστηριότητες του σεναρίου προτείνονταν να υλοποιηθούν στο εργαστήριο Πληροφορικής του σχολείου, το οποίο ήταν διαμορφωμένο κατάλληλα, για να είναι δυνατή η εργασία των ομάδων τόσο στην ολομέλεια όσο και στους Η/Υ. Το εργαστήριο διέθετε βιντεοπροβολέα και σύνδεση στο διαδίκτυο, ενώ στη σχολική τάξη υπήρχε φορητός ηλεκτρονικός υπολογιστής με ασύρματη σύνδεση στο διαδίκτυο. Η τάξη δεν διέθετε βιντεοπροβολέα.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Στηρίζεται στο σενάριο «Οι e-ιστορίες μας» της Ιωάννας Κοσμίδου.

Το σενάριο αντλεί

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο παρόν σενάριο οι μαθητές της Α΄ Τάξης δημιουργούν ένα βιβλίο με ιστορίες, στις οποίες κυριαρχεί η φαντασία και η πρωτοτυπία. Με αφετηρία λέξεις (ουσιαστικά) που βρίσκουν σε τίτλους λογοτεχνικών βιβλίων δημιουργούν πρωτότυπες ιστορίες που ξεπερνούν τα όρια της λογικής. Ταυτόχρονα έρχονται σε επαφή με τα βασικά στοιχεία που απαρτίζουν ένα βιβλίο και γνωρίζουν τον συγγραφέα και τον εικονογράφο του.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Εννοιολογικά ως «δημιουργικότητα» (creativity) ορίζεται η ικανότητα παραγωγής ενός νέου έργου ή μιας ιδέας με βάση τη φαντασία. Δημιουργικότητα κατά άλλους είναι να σκεφτόμαστε εκτός σχεδιαγραμμάτων ή πλαισίων προσεγγίζοντας νέους τομείς και επιτυγχάνοντας αποτελέσματα, τα οποία είναι ικανά να δώσουν απαντήσεις σε προβλήματα που μας απασχολούν (ΥΠ.Ε.Π.Θ./Ι.Δ.ΕΚ.Ε. χ.χ., 8). Η 'δημιουργικότητα' είναι συνώνυμο της 'αποκλίνουσας σκέψης', αυτής δηλαδή που έχει την ικανότητα να σπάει συνεχώς τα σχήματα της εμπειρίας. Ως 'αποκλίνουσα σκέψη' ορίζεται εκείνο το είδος της σκέψης, όπου πρωτότυπες ιδέες και μέθοδοι χρησιμοποιούνται από το άτομο για να διαμορφώσει εναλλακτικές προτάσεις, που ξεφεύγουν από τα καθιερωμένα νοητικά σχήματα και από τις δεδομένες θεωρήσεις της πραγματικότητας (Τσακίρη & Καπετανίδου 2007, 97).

Οι νεότεροι ψυχολόγοι υποστηρίζουν ότι η δημιουργικότητα δεν είναι ιδιαίτερο προσόν ή ικανότητα λίγων ατόμων, αλλά αντιθέτως είναι αποτέλεσμα ειδικής εκπαίδευσης και μάθησης μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες, οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα στον καθένα ξεχωριστά να ενεργοποιεί αστείρευτες δυνάμεις του μυαλού του (ΥΠ.Ε.Π.Θ./Ι.Δ.ΕΚ.Ε. χ.χ., 8).

Για να αναπτύξουμε τη δημιουργική σκέψη θα πρέπει να την ενθαρρύνουμε και να εξασκήσουμε το μυαλό μας εκμεταλλευόμενοι κάθε ευκαιρία (ΥΠ.Ε.Π.Θ./Ι.Δ.ΕΚ.Ε. χ.χ.: σ. 24). Τον ρόλο της δημιουργικότητας και της φαντασίας στην παιδαγωγική διαδικασία πραγματεύεται ο Τζιάνι Ροντάρι στο βιβλίο του «Η Γραμματική της Φαντασίας» (2003), το οποίο περιλαμβάνει τεχνικές επινόησης ιστοριών από τα ίδια τα παιδιά, ώστε να καλλιεργήσουν τον λόγο και τη φαντασία και να εκφράσουν τα συναισθήματα και τις επιθυμίες τους. Το παρόν σενάριο αξιοποιεί μια από τις προτάσεις δημιουργίας υπερρεαλιστικών ιστοριών.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να έρθουν σε επαφή με λογοτεχνικά κείμενα·
- να έρθουν σε επαφή με τον σουρεαλισμό στη λογοτεχνία·
- να εργάζονται συνεργατικά για τη δημιουργία ιστοριών·
- να γνωρίσουν –απλοποιημένη– τη δημιουργία ενός βιβλίου·
- να γνωρίσουν επαγγέλματα που σχετίζονται με το βιβλίο·
- να γνωρίσουν τα βασικά στοιχεία ενός βιβλίου.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να ασκηθούν στον προφορικό τους λόγο·
- να ασκηθούν στην ανάγνωση·
- να ακολουθούν βασικούς κανόνες κατά τη συγγραφή γραπτού κειμένου·
- να συντάσσουν προτάσεις με ολοκληρωμένο νόημα·

- να δομούν ένα μικρό κείμενο·
- να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους·
- να αναγνωρίζουν τα ουσιαστικά·
- να ασκηθούν στη γραφή λέξεων με πεζά και κεφαλαία γράμματα.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες στη χρήση του Η/Υ·
- να εξοικειωθούν με απλές λειτουργίες του επεξεργαστή κειμένου·
- να γράφουν λέξεις και απλές προτάσεις στον κειμενογράφο·
- να δημιουργούν σύννεφα λέξεων σε διαδικτυακή ιστοσελίδα·
- να αντιληφθούν ότι κατά τη δημιουργία κειμένων το τελικό στάδιο είναι η επιμέλειά του.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές εργάζονται άλλοτε ατομικά, άλλοτε σε δυάδες και άλλοτε στην ολομέλεια. Γίνεται προσπάθεια να εμπλακούν σιγά σιγά σε δραστηριότητες συνεργατικού τύπου (μέσα στη δυάδα), έτσι ώστε να αποκτήσουν δεξιότητες συνεργασίας, να αποκτήσουν ομαδικές και κοινωνικές ικανότητες και να αναπτύξουν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις. Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί κατάλληλο περιβάλλον μάθησης στο οποίο επικρατεί θετική αλληλεπίδραση και δίνεται έμφαση στους κανόνες του διαλόγου.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία για την εφαρμογή του σεναρίου αποτέλεσε η διδασκαλία της 9ης ενότητας, «Ο κόσμος των βιβλίων» και συγκεκριμένα η υποενότητα «[Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο](#)» του σχολικού βιβλίου *Γλώσσα Α΄ Δημοτικού*. Κατά την υλοποίησή του οι μαθητές ενεπλάκησαν σε δραστηριότητες παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου και έγιναν μικροί συγγραφείς.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το εκπαιδευτικό σενάριο είναι συμβατό με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Νεοελληνικής Γλώσσας (ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003), αφού οι στόχοι του αποτελούν στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος. Ο κεντρικός άξονάς του αφορά στη Γλώσσα και συγκεκριμένα στην άσκηση του προφορικού και του γραπτού λόγου (γράψιμο ιστοριών). Στόχος του είναι η δημιουργία του βιβλίου της τάξης.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο παρόν σενάριο χρησιμοποιούνται λογισμικά γενικής χρήσης και το διαδίκτυο.

Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιείται:

- 1) Το διαδίκτυο, για τη σύνδεση με ιστότοπους που περιέχουν σχετικό με το σενάριο υλικό.
- 2) Ο επεξεργαστής κειμένου, για να γραφτούν τα κείμενα των παιδιών.

Κείμενα

Ιστοσελίδες

[Ιστορίες με προβοσκίδα](#), περιλήψεις βιβλίων του Ε. Τριβιζά από το ιστολόγιο

Παραμυθητής (ανάρτηση 28.06.2012)

«[Εξώφυλλα παιδικών βιβλίων](#)», αποτελέσματα αναζήτησης στη μηχανή αναζήτησης

Google-Εικόνες

Βίντεο

«[Ουσιαστικά](#)», επεισόδιο της σειράς *Το λούνα παρκ της γλώσσας*, παραγωγή: Εκπαιδευτική Τηλεόραση.

«[Έχω ράμματα για τη γούνα σου](#)», επεισόδιο της σειράς *Ιστορίες χωρίς τέλος*, παραγωγή: Εκπαιδευτική τηλεόραση.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η–3η διδακτική ώρα

(Εργασία στην ολομέλεια και ατομικά, αίθουσα διδασκαλίας)

Με την ολοκλήρωση της υποενότητας «Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο» (*Γλώσσα Α' Δημοτικού*, ενότητα 9 «[Ο κόσμος των βιβλίων](#)»), ο εκπαιδευτικός παρακίνησε τους μαθητές να γράψουν όλοι μαζί το δικό τους βιβλίο. Οι μαθητές έδειξαν ενδιαφέρον και πολλά παιδιά χάρηκαν ιδιαίτερα όταν ο εκπαιδευτικός τους είπε ότι το δικό τους βιβλίο θα είναι ξεχωριστό βιβλίο με «τρελές» ιστορίες. Δόθηκαν οι απαραίτητες εξηγήσεις για τον χαρακτηρισμό αυτό, καθώς οι μαθητές θεώρησαν ότι ο καθένας θα μπορούσε να γράψει οτιδήποτε που δεν έχει δομή. Κάτι από το οποίο κάποιος δεν βγάζει νόημα. Ο εκπαιδευτικός διέθεσε αρκετό χρόνο για να εξηγήσει ότι θα έφτιαχναν ιστορίες στις οποίες θα καταργούνταν η λογική και θα κυριαρχούσε η φαντασία και η πρωτοτυπία. Για να γίνει περισσότερο κατανοητό στους μαθητές πώς μπορούμε να ξεφύγουμε από τα όρια της λογικής και να αφήσουμε το μυαλό μας ελεύθερο, ο εκπαιδευτικός διάβασε μια ιστορία από τη σειρά του Ευγένιου Τριβιζά «[Ιστορίες με προβοσκίδα](#)». Οι περιπέτειες του Λούκουλου αποτέλεσαν το παράδειγμα για το είδος των ιστοριών που επιδιώκει το σενάριο να δημιουργηθούν.

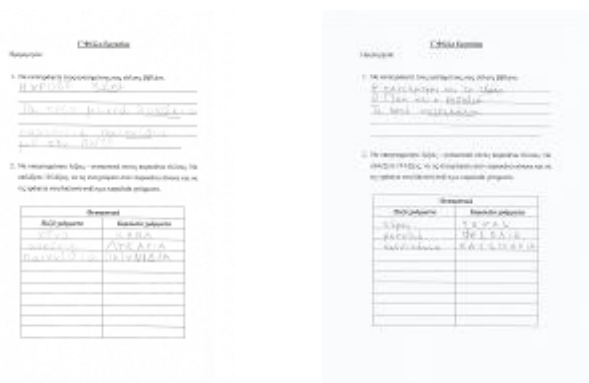
Να σημειωθεί εδώ ότι λόγω έλλειψης βιντεοπροβολέα στην τάξη ο εκπαιδευτικός πρόβαλε στην οθόνη του υπολογιστή της τάξης την ιστοσελίδα που προτείνεται από το σενάριο και διάβασε στους μαθητές το βιβλίο «Ο Λούκουλος τρώει μπαρόνια» που είχε φέρει μαζί του στην τάξη. Οι μαθητές χάρηκαν με την ιστορία, αλλά δεν έδειξαν να απορούν για κάτι από τα παράξενα συμβάντα που έτυχαν στον πρωταγωνιστή του βιβλίου.

Κατόπιν, ο εκπαιδευτικός ζήτησε από τους μαθητές να δημιουργήσουν έναν κατάλογο από τίτλους βιβλίων που υπήρχαν στη βιβλιοθήκη της τάξης ή τα είχαν οι μαθητές στη βιβλιοθήκη του σπιτιού τους. Ο εκπαιδευτικός κάλεσε τους μαθητές να επιλέξουν το πιο αγαπημένο τους βιβλίο, να πουν τον τίτλο του και λίγα λόγια γι' αυτό. Στη συνέχεια δόθηκε σε κάθε μαθητή το στο [1ο Φύλλο εργασίας](#) στο οποίο έπρεπε να καταγράψει τον ή τους αγαπημένους τίτλους βιβλίων και στη συνέχεια να γράψει τα ουσιαστικά των τίτλων με πεζά και κεφαλαία γράμματα.

Οι μαθητές ανταποκρίθηκαν σε μεγάλο βαθμό στη δραστηριότητα και κατέγραψαν τίτλους που γνώριζαν.

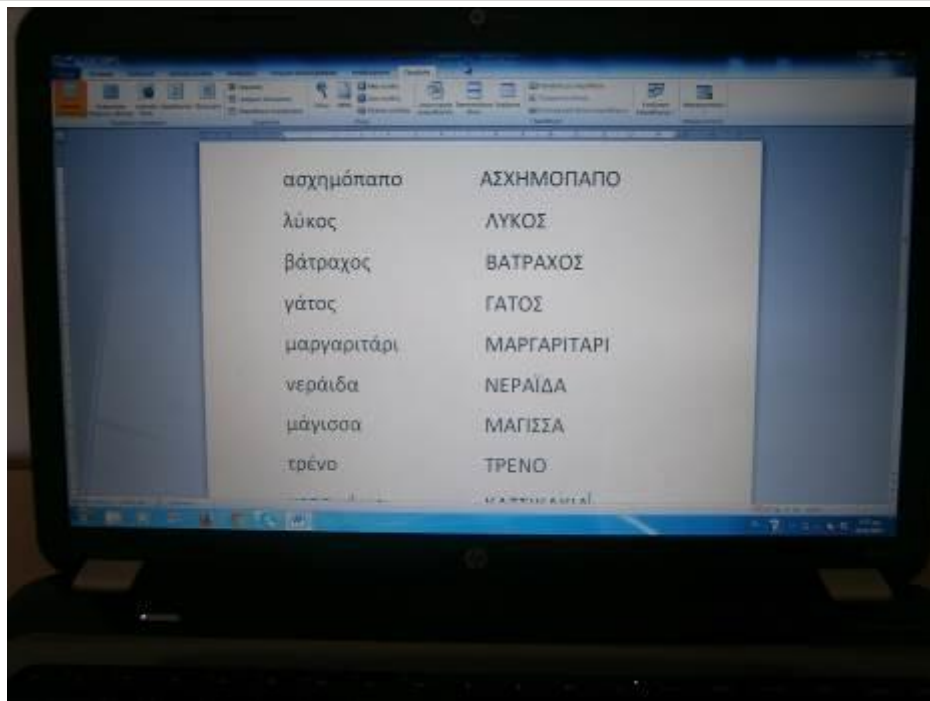

Δυσκολία παρουσιάστηκε σε αρκετούς στην υπογράμμιση των ουσιαστικών με αποτέλεσμα να δαπανηθεί αρκετός χρόνος για να γίνει υπενθύμιση για τη διάκριση του συγκεκριμένου μέρους του λόγου.

4η & 5η διδακτική ώρα

(Εργασία ατομικά, στην ολομέλεια και στην ολομέλεια, αίθουσα διδασκαλίας)

Ο εκπαιδευτικός, έχοντας συλλέξει τους τίτλους των βιβλίων από την προηγούμενη δραστηριότητά τους, καταγράφει σε λίστα και τους προβάλλει στην οθόνη του φορητού υπολογιστή. Οι μαθητές καλούνται να διαβάσουν δυνατά τις λέξεις που βλέπουν στη οθόνη. Γίνεται και πάλι υπενθύμιση για τα ουσιαστικά και ποια από αυτά είναι τα κύρια ονόματα.

Κατόπιν προβάλλεται στην οθόνη του φορητού υπολογιστή το βίντεο της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης «[Ουσιαστικά](#)» από τη σειρά «Το λούνα παρκ της γλώσσας» για να βοηθήσει στην κατανόηση του μέρους του λόγου.

Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός με τη βοήθεια του περιβάλλοντος [Tagxedo](#) (η συντάκτρια του σεναρίου πρότεινε στον αρχικό της σχεδιασμό το περιβάλλον

δημιουργίας συννεφόμενων [wordle](#), αλλά τεχνικοί λόγοι δεν επέτρεπαν τη χρήση του συγκεκριμένου ιστοτόπου) δημιούργησε δύο συννεφόμενα (με κεφαλαία και με πεζά) με τα ουσιαστικά που είχαν προηγουμένως διαβάσει τα παιδιά. Τα συννεφόμενα εκτυπώθηκαν και τοιχοκολλήθηκαν στην τάξη. Οι μαθητές κλήθηκαν να επιλέξουν μια λέξη από το συννεφόμενο (προτάθηκε να επιλέξουν αυτή που εμφανίζεται με τα πιο έντονα γράμματα). Οι μαθητές επέλεξαν τη λέξη *ΒΑΤΡΑΧΟΣ*.

6η & 7η διδακτική ώρα

(Εργασία σε δυάδες και στην ολομέλεια, αίθουσα διδασκαλίας)

Ο εκπαιδευτικός με την έναρξη του διδακτικού δίωρου υπενθυμίζει στους μαθητές τους κανόνες που θα πρέπει να ακολουθούν κατά τη συγγραφή των ιστοριών. Οι κανόνες γράφτηκαν στο [2ο Φύλλο εργασίας](#), εκτυπώθηκαν και κολλήθηκαν στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης. Οι κανόνες που προτείνεται να θυμούνται οι μαθητές ήταν:

1. Γράφουμε προτάσεις με ολοκληρωμένο νόημα.
2. Στο τέλος κάθε πρότασης βάζουμε τελεία.

3. Μετά από τελεία ξεκινάμε με κεφαλαίο γράμμα.
4. Γράφουμε με κεφαλαία γράμματα τα κύρια ονόματα.

Επιπλέον, έγινε συζήτηση και για τους κανόνες που πρέπει να τηρούμε και κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας.

Ο εκπαιδευτικός υπενθύμισε στους μαθητές τη λέξη που είχαν επιλέξει το προηγούμενο διδακτικό δίωρο και την έγραψε στον πίνακα της τάξης με τον παρακάτω τρόπο:

B
A
T
P
A
X
O
Σ

Ζητήθηκε από τους μαθητές να βρουν διαφορετικές λέξεις-ουσιαστικά για κάθε γράμμα και να την καταγράψουν δίπλα στο αρχικό γράμμα. Για παράδειγμα για το γράμμα *B* έγραψαν *BIBΛΙΟ*, για το γράμμα *A* έγραψαν *ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ* κλπ.

Στη συνέχεια όλοι μαζί άρχισαν να δημιουργούν προτάσεις με τις λέξεις που βρήκαν με την πιο πάνω διαδικασία. Όλοι οι μαθητές θέλησαν να συμμετέχουν και χάρηκαν ιδιαίτερα που έβρισκαν πολύ περισσότερες λέξεις από αυτές που απαιτούσε η δραστηριότητα. Όλες οι προτάσεις καταγράφηκαν και έγινε προσπάθεια να συνδεθούν μεταξύ τους, ώστε να αποτελέσουν μια ιστορία. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα έγιναν μικρές αλλαγές που σχετίζονταν με τη χρονική διάρκεια υλοποίησης του σεναρίου. Καθώς δεν ήταν δυνατό να μετακινηθούν τη συγκεκριμένη στιγμή στην αίθουσα Πληροφορικής για να πληκτρολογήσουν την ιστορία τους, οι μαθητές έγραψαν την ιστορία τους στο Φύλλο Εργασίας (βλ. φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο: «Grafo_thn_istoria»). Όλοι μαζί ολοκλήρωσαν τις ιστορίες βρίσκοντας έναν τίτλο. Το τελικά κείμενα διαβάστηκαν στην ολομέλεια.

8η & 9η διδακτική ώρα

(Εργασία σε δυάδες και στην ολομέλεια, αίθουσα διδασκαλίας)

Μετά την ολοκλήρωση της ιστορίας μας ήρθε η ώρα να δημιουργήσουμε το εξώφυλλο του βιβλίου μας. Παρακολούθησαμε από την εκπαιδευτική τηλεόραση το παραμύθι «[Ιστορίες χωρίς τέλος – Έχω ράμματα για τη γούνα σου](#)». Γνωρίσαμε τη συγγραφέα και την εικονογράφο του βιβλίου και συζητήσαμε για τη δουλειά τους.

Στη συνέχεια, εργαστήκαμε σε δυάδες και αναζητήσαμε σε μηχανή αναζήτησης (στις εικόνες) [εξώφυλλα](#) παιδικών βιβλίων. Προβάλλαμε κάποια από αυτά και εντοπίσαμε τα βασικά του στοιχεία, δηλαδή: τίτλο, συγγραφέα, εικονογράφο, εκδοτικό οίκο. Εντοπίζουμε ομοιότητες και διαφορές που έχουν δύο εξώφυλλα παιδικών βιβλίων (θέση, χρώμα, γραμματοσειρά κλπ.).

Κατόπιν, ζητήθηκε από τους μαθητές να καταγράψουν στο τετράδιό τους μερικούς τίτλους από βιβλία που έβλεπαν στην οθόνη του φορητού υπολογιστή και να περιγράψουν την εικονογράφηση. Στη συγκεκριμένη φάση εφαρμογής τέθηκε η ερώτηση στους μαθητές αν υπάρχει σχέση ανάμεσα στον τίτλο και στην εικονογράφηση του εξώφυλλου; Η συζήτηση ενέπλεξε όλους τους μαθητές και οι περισσότεροι συμφώνησαν ότι η εικονογράφηση συνδέεται με τον τίτλο. Λόγω των χρονικών περιορισμών και επειδή είχε γίνει εκτενής συζήτηση με τους τίτλους και την εικονογράφηση των βιβλίων προτιμήθηκε από τον εκπαιδευτικό μια αλλαγή σε

σχέση με το σχεδιασμό του σεναρίου. Οπότε και η υπόλοιπη ώρα δαπανήθηκε για τη δημιουργία του οπισθόφυλλου. Η αλλαγή αυτή κρίθηκε σκόπιμη γιατί δε δύναται πολλές φορές μεγάλη προσοχή στο οπισθόφυλλο των βιβλίων και οι μαθητές δεν γνωρίζουν τη χρήση της περίληψης που περιέχει. Μοιράστηκε λοιπόν το Φύλλο Εργασίας (βλ. και φάκελο συνοδευτικού υλικού, αρχείο: «FE3») και ζητήθηκε από τους μαθητές να γράψουν λίγα λόγια για την ιστορία τους και να εικονογραφήσουν το οπισθόφυλλο.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Τα φύλλα εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν προέρχονταν από αρχικό σενάριο. Για οικονομία χρόνου έγινε επιλογή σε κάποια από αυτά.

1^ο Φύλλο Εργασίας

Ημερομηνία:

1. Να καταγράψετε τους αγαπημένους σας τίτλους βιβλίων.

---

2. Να υπογραμμίσετε λέξεις - ουσιαστικά στους παραπάνω τίτλους. Να επιλέξετε 10 λέξεις, να τις αντιγράψετε στον παρακάτω πίνακα και να τις γράψετε στη διπλανή στήλη με κεφαλαία γράμματα.

Ουσιαστικά	
Πεζά γράμματα	Κεφαλαία γράμματα

3. Να δημιουργήσετε δύο σύννεφα λέξεων (ένα με τα κεφαλαία και ένα με τα πεζά) με τις λέξεις που έχετε επιλέξει.

2ο Φύλλο Εργασίας

Ημερομηνία:

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

1. ..

2. ..

3. ..

4. ..

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Ως επέκταση του διδακτικού σεναρίου μπορεί να επιλεγούν και άλλα παραμύθια, από διαφορετικές χώρες του κόσμου, όπως οι αλλοδαποί μαθητές να φέρνουν παραμύθια του τόπου καταγωγής. Ακόμη θα μπορούσε να προσκληθεί ένας «παραμυθάς» στην τάξη και να γοητεύσει μικρούς και μεγάλους. Επιπλέον, το παραμύθι, ως προϊόν της λαϊκής παράδοσης, ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει το γεγονός αυτό φέρνοντας σε επαφή τα παιδιά με ιδιωματικά στοιχεία της ελληνικής γλώσσας με σκοπό να γνωρίσουν κι άλλες γλωσσικές ποικιλίες. Οι μαθητές δουλεύοντας σε ομάδες θα μπορούσαν να επιλέξουν από τα παραμύθια που έχουν γνωρίσει όποιο τους άρεσε περισσότερο και η κάθε ομάδα να το δραματοποιήσει αυτοσχεδιάζοντας και επινοώντας οι ίδιοι τους διαλόγους. Στο τέλος η κάθε ομάδα να το παρουσιάσει στην ολομέλεια της τάξης.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο ήταν κατάλληλο για τη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα για την οποία σχεδιάστηκε και προκάλεσε το ενδιαφέρον των μαθητών σε όλες τις φάσεις υλοποίησής του. Οι δραστηριότητες που επιλέχθηκαν ήταν ελκυστικές για τους μαθητές και συντέλεσαν σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη διαφορετικών δεξιοτήτων και πρακτικών γραμματισμού. Το σενάριο κρίνεται ρεαλιστικό και εφαρμόσιμο και εμπλέκει τους μαθητές δημιουργικά, αφήνοντάς τους να αυτενεργήσουν. Σημαντικός παράγοντας στην επιτυχή υλοποίηση του σεναρίου αποτελεί η πρόβλεψη από τη συντάκτρια για διαρκή παρακολούθηση και επίλυση προβλημάτων στο πεδίο της χρήσης των Τ.Π.Ε. λόγω της μικρής εξοικείωσης των μαθητών με τους υπολογιστές και τις λειτουργίες τους.

Το σενάριο, ακολουθώντας τις προτάσεις της συντάκτριας του, τροποποιήθηκε ανάλογα με τις ανάγκες της τάξης ενώ αντικαταστάθηκε το

περιβάλλον wordle με το ανάλογο tagxedo λόγω τεχνικών προβλημάτων που παρουσίαζε το πρώτο στους Η/Υ του εργαστηρίου Πληροφορικής.

Λόγω έλλειψης χρόνου η δραστηριότητα που αφορούσε στη συγγραφή του τίτλου και τη δημιουργία εξώφυλλου παραλείφθηκε.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναγνωστοπούλου, Δ. 2002. Λογοτεχνική πρόσληψη στην προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Αθήνα: Πατάκης.

Λουκάτος, Δ. 1977. *Εισαγωγή στην ελληνική λαογραφία*. Αθήνα: ΜΙΕΤ.

Μαλαφάντης, Κ. 2011. Το παραμύθι στην εκπαίδευση. Αθήνα: Διάδραση.

Μερακλής, Μ. Γ. 1980. *Ευτράπελες διηγήσεις. Το κοινωνικό τους περιεχόμενο*. Αθήνα: Εστία.

Ντούλια, Α. 2010. Διδάσκοντας μέσα από τα παραμύθια: Δυνατότητες – όρια – Προοπτικές, *Πρακτικά του Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.), 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα «Μαθαίνω πώς να μαθαίνω»* (Αθήνα, Μάιος 2010).

Παπανικολάου, Ρ & Τ. Τσιλιμένη. 1992. Η παιδική λογοτεχνία στο Νηπιαγωγείο. Αθήνα: Καστανιώτη.

Παγγέ, Τζ. 1998. Τα παραμύθια σε Video και βιβλία. Τι προτιμούν τα παιδιά του νηπιαγωγείου; Αθήνα: Σύγχρονη εκπαίδευση.

Kullo-Abbott, T. & J. Polman. 2008. Engaging student voice and fulfilling curriculum goals with digital stories. *THEN Journal: Technology Humanities Education and Narrative* 5 (Spring). Διαθέσιμο στο: <http://thenjournal.org/feature/160>

Norton, Donna-E. 2003. *Through the Eyes of a Child. An Introduction to Children's Literature*. New Jersey: Merrill Prentice Hall.

Raines, S. C., & R. Isabell. 1999. *Tell it again: Easy to tell stories with activities for young children*. Beltsville, MD: Gryphon House.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στον φάκελο συνοδευτικού υλικού βρίσκονται τα αρχεία:

- Έγγραφο Grafo_thn_istoria.docx
- Έγγραφο Exofyllo.docx
- Έγγραφο Opisthofyllo.docx
- Έγγραφα FE1, FE2, FE3.